

מתקנים מזבח

לזרע צדקים

ערבות: בספרים הקדושים אומרים דד' מינים רומזים לד' רועים, ג' בדי הדסים כנגד ג' אבות אברהם, יצחק ויעקב, תרי בדי ערבות כנגד משה ואהרן, לולב ואתרוג כנגד יוסף ודוד, וכן אנו נוהגין להתפלל בעת אגידת הערבה על זרע כשר, כי ערבה בגימטריא זרע.

וצריך להבין איך רומז הערבה דווקא לזרע כשר, אלא רש"י אומר בתחילת פרשת במדבר 'אלה תולדות אהרן ומשה ביום דיבר ה' את משה', ואינו מזכיר אלא תולדות אהרן ונקרא תולדות משה לפי שלמדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה כאילו ילדו, נמצא שביום דיבר ה' את משה נעשו אלו התולדות שלו שלימדן מה שלמד מפי הגבורה, ואנו גם כן בני משה רבינו ע"ה שהוא רבן של ישראל, ועל כן הערבה כנגד משה ואהרן רומז לזרע כשר וראוי להתפלל בעת אגידתו לזרע כשר. (מקרא קודש)

ניסוך המים

ניסוך המים בחג היה נעשה בעסק גדול (עפ"י מס' סוכה פ' לולב וערבה): ולכאורה מצוה גדולה זו למה לא נכתבה בתורה, אלא שרצה הקב"ה להשאיר לנו מקום בשביל ישראל שיבינו זאת משכלם. (הרבי הרה"ק מ"מ מוארקא זי"ע)

זכר לשמחת בית השואבה

מונהג ישראל לזמור הפיוטים של יום הכיפורים בליל שמחת בית השואבה, והענין כי הבכיות של יום הכיפורים מתקנין הבכיות שהן מסטרא אחרא רח"ל, ובשמחה של שמחת בית השואבה מתקנין השמחות וההוללות של כל השנה שהיו שלא ברצון ה'.

שבת חול המועד

בשם החידושי הרי"ם: שבת חול המועד הוא שבת גדול שכל שבת נתהוה מימי החול ושבת זו נתהוה מימי היום טוב.

הארה של יום הקדוש מומשיכה עד סוכות

ולקחתם לכם ביום הראשון ובגמ' ראשון לחשבון עוונות: ג' ימים אחר יום הכיפורים נשאר הארה מיום הכיפורים, ולכן מחמת הארת יום הכיפורים מוחל הקב"ה גם כן את עוונותיהם של ישראל, ובערב יום טוב עוסקים בסוכה ובלולב ולכן יום טוב הראשון הוא 'ראשון לחשבון עוונות', ואמר הרה"ק שנאמין לו שג' ימים אחר יום הכיפורים לא שמע מזה שהיו מדברים אליו וכאילו דברו לעין כך לא שמע.

(מודרש פנחס מהרה"ק ר' פינחס מקאריץ זי"ע)

ע"י צילא דמהימנותא נמחלים כל העוונות

סוכה ראשי תיבות ו'יאמר ה' ס'לחתי כ'דברתי: כי השכינה שרויה בינינו, השם יתברך משיב אותנו בצילו - צילא דמהימנותא צילא דקודשא בריך הוא, וסולח ומוחל על כל עוונותינו. (שפתי צדיק)

סוכה צריכה דעת

למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי וגו': סוכה צריכה דעת דכתיב 'למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי וגו', לכן המצטער שאין לו ישוב הדעת פטור מן הסוכה. (חידושי הרי"ם)

ענייני ארבעת המינים

אתרוג: כתוב בספרים הקדושים דאתרוג ראשי תיבות א'מונה שלימה, ת'שובה שלימה, ר'פואה שלימה, וג'אולה שלימה, היינו הדברים הנזכרים בתפילת שמונה עשרה בלשון שלימה.

לולב: ידוע מהרה"ק ר' זושא מאניפולי זי"ע אשר אמר לתלמידיו, אשר לולב ראשי תיבות ו'טהר ל'בינו ל'עבדך ב'אמת.

הדסים: ידוע אשר אמר הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן זי"ע רמז מן התורה שהדסים לא שפים בכל ארץ ישראל רק באזור צפת, ואמר דבתורה הק' כתיב 'וענף עץ אבו'ת', סופי תיבות צפת.

קו הגעשמאק
חיווך, ואמונה
מתעדכן בתדירות
גבוהה עם דרשות,
סיפורים, וניגונים
077-3249316

העלון נדבת ידידנו הנכבד והנעלה
הרה"ח ר' משה בורד הי"ו
לרגל שמחת הולדת הנכדה
בת לחתנו הר"ר זלמן לייב שליטל הי"ו
במזל טוב יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח

לע"נ הילד יניק וחכים אברהם דוד חי ז"ל בן יבלחט"א יקותיאל יהודה גלב"ע י"ב תמוז תשפ"ד ת.נ.צ.ב.ה.	נא להתפלל לרפואת זקני הרה"ג יצחק בן צילה שליט"א לרפוש בתושח"י	העלון מוקדש לרפואת יעקב בן מרים לרפוש בתשח"י	לע"נ איש החסד והחינוך הרה"ח ר' חיים שראג פאויל ב"ר מיכאל שר זצ"ל גלב"ע ז' אייר תשע"ב ת.נ.צ.ב.ה.
--	--	--	---

העלון נדבת ידידנו הנכבד והנעלה
הרה"ח ר' זאב דוב דייטש הי"ו
לרגל שמחת אירוסין הבן החתן יקותיאל יהודה הי"ו
במזל טוב יה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על
במותי התורה והיראה ולבנין עדי עד

העלון מוקדש לזכות אורן בן פרח ודליה בת פרח להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמיות	העלון מוקדש לזכות רפאל בן הדר להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמיות	העלון מוקדש לזכות רבי אריה חיים בן סלימה שולמית שיחי' ובני ביתו להצלחה וסייעתא דשמיא בכל העניינים
---	---	--



שמחת החג בשניים

סיפר הטטרי לליזר "כי כל זה הוא שקר וכי אתם אנשים ישרים והגונים, הטובים ביותר שהיו לי אי-פעם. אך עליכם להיות זהירים, לפני שיהיה מאוחר מדי". חלפו מספר שבועות וה"תיק" שנתפר לליזר הושלם. ב"ט כסלו, חג הגאולה של בעל התניא מהכלא הרוסי, הגיע לדירתם שוטר ובידו צו מעצר לליזר. הוא ערך בדירה חיפוש אך לא מצא אף ממצא מפליל; לבסוף, ציווה לליזר לבוא עמו. חקירתו הראשונה לא ארכה זמן רב, ולאחר שבוע הודיע לו קצרות כי הוא נידון למוות. הגישו לו מסמך לחתימה, בו הוא מסמך את השלטונות להעביר את המזוודה וכן חבילת מזון שהגיעה בינתיים עבורו אל אשתו. ליזר סירב לחתום על המסמך מבלי לראות את אשתו, אך החוקר הגיב: אשתך לא מעוניינת להיפגש עמך. היא נמצאת כאן והודיעה על-כך מפורשות. הוא הוסיף: "למעשה אין אנו זקוקים לחתימתך כלל, אך אם תחתום, אני מבטיח לסדר שתוכל לראות את אשתך, לפני מימוש פסק הדין..." למרות שידע כי אין לתת אימון בדבריהם של החוקרים, הוא נתלה בקש ההצלה האחרון שהיה לו וחתם. עברו מס' שבועות, הארוכים ביותר בחייו של ליזר, ולפתע, בלילה חשוך אחד, העירוהו ואמרו לו להתלבש בזריזות. הובילוהו לחצר הכלא, שם כבר המתינו עצירים אחדים. בחוץ שרר קור עז ומשאית פתוחה המתינה לעצירים, כדי להוביל אותם ליעד בלתי ידוע. עד מהרה הופיע ראש המשטרה החשאית בלווי סגנו והחוקר הראשי, כולם שיכורים. נשמעה הפקודה: "לעלות למשאית" והעצירים החלו מטפסים על המכונית. ליזר לא נע ולא זע. "אני דורש לראות את אשתי" הוא אמר בפנותו אל החוקר הראשי "אתה זוכר שהבטחת לי שאראה אותה לפני שאמות!" אולם החוקר צחק לו בפנים... ברגע זה דחף אותו סגן ראש המשטרה קלות ולחש באוזניו: "אל תהיה אידיוט. זהו הסיכוי היחיד שלך, כאן יירו בך..." ליזר חשב לעצמו כי הם ירצו לירות בו הם יוכלו לעשות זאת בכל מקום, אך היתה לו הרגשה סמויה שלא לעשות יותר בעיות והוא טיפס ועלה על המכונית. הם נסעו כל הלילה. העצירים ניסו להתחמם מעט איש בגופו של חברו, אך הרוח הקרה חדרה מבעד לבגדים הדקים שלהם. לעת הערב הגיעו לעיר גדולה יותר והמשאית נעצרה בחצר כלא גדול ומוקף חומה גדולה ואמצעי הבטחון בו היו מרביים. הם נצטוו לרדת, אולם אבריהם הקפואים לא נשמעו להם ולא היו מסוגלים לזוז. אחרי כמה מכות בקתי רובים, הצליחו איכשהו לרדת מהמשאית. ליזר חשב שהנה הסוף, אולם תמה מדוע הטריחו את עצמם להביאם לכאן? אולם אחרי שהעצירים הועמדו בשורה ונרשמו, הם לא הוצאו להורג, אלא נשלחו לתאיהם בכלא החדש. למחרת נקרא ליזר אל משרד הכלא, שם הודיעו לו "הגזית" כי בגלל פעילות "אנטי-מהפכנית" שהוא אשם בה, נידון לעשר שנות מאסר עם עבודת פרך. הוא לא האמין למשמע אזינו. הרי הוא עצמו חתם על גזר-דין מות שלו ועכשיו הכל התחלף. עם השנים תהה ליזר כיצד קרא הנס, התעלומה נפתרה רק בתשכ"ה כאשר בא לברוקלין לעשות את הימים הנוראים אצל הרבי מליובאוויטש זי"ע. ושמח לפגוש את חברו שעמו היה בדירת הטטרי. הידיד כבר לא היה צעיר כ"כ אלא בעל משפחה גדולה ומאושרת השניים שמחו מאד לראות איש את רעהו. ואף פתר לו את התעלומה. כשבוע אחרי מעצרו, ערך הטטרי מסיבה אליה הוזמן גם סגן ראש המשטרה החשאית. כאשר הלה היה שתוי שאלו, כבדרך אגב, מה קרה לדייר שלו. "אתה מתכוון ליהודי, שאמרת שהוא איש קדוש? דבר מוזר קרה לו. הוא נידון למוות בידה. פסק הדין היה צריך להיחתם ע"י "טרויקה" (שלוש): ראש המשטרה, אני כסגנו והחוקר הראשי. בד"כ אנו נוהגים לחתום על פסקי-דין אלה בלילה, אחרי "הגזית" קטנה. אולם באותו לילה לא יכולתי להצטרף לטקס החתימות. והם השאירו חתומים על שולחני, כדי שאחתום עליהם בבוקר. "למחרת, כאשר באתי לעבודה, נפל מבטי לראשונה על גזר הדין של הידיד שלך. בד"כ אני נוהג לחתום אוטומטית, מבלי להרהר, אך הפעם זכרתי שאמרת. עברתי על התיק שלו וראיתי כי אין שום הוכחה לגבי האשמות שיוחסו לו. ופחדתי לשלוח למוות אדם קדוש זה. אמרתי למזכירי שיכתוב גזר-דין אחר, 10 שנות מאסר עם עבודת פרך. "אל תחשוב שהיה קל להשיג את הסכמת ה'בוס' שלי לשינוי גזר הדין, אולם אמרתי לו כי האיש היה שכני וכי אני ערב לו אישית, כי הוא חף מפשע. ליזר היה מלא הכרת תודה לטטרי וידע כי שליח בידי ההשגחה שהצילתו בדרך כה מופלאה. הוא ידע כי היתה זו שמחת חג הסוכות באותם ימים, שעמדה לו.

בשנת תרצ"ז בעיירה קטנה באחת הרפובליקות האסיתיות של ברית המועצות. ליזר, יהודי גאה באמונתו. על "פשעים" מסוג הרבצת תורה לילדי ישראל, הוא נידון להגליה מביתו וממשפחתו. במקום מגוריו החדש התרועע ליזר עם צעיר אחר, שאף הוא נידון לגלות בשל "עבירות" דומות. השניים שכרו דירת-חדר קטנטנה מטטרי אחד, במיקום "מצויין": בין מטה המשטרה החשאית (הנ.ק.וו.ד.) ובין דירתו של מנהל הכלא המקומי. רק בתים אחדים הפרידו את דירת שני הידידים משכניהם "רמי המעלה", אולם לא היתה להם כל ברירה, כי במחיר שיכלו להרשות לעצמם, לא היתה אפשרות לשכור דירה טובה יותר במקום אחר. מלבד זאת, כאשר הם שכרו אותה, עדיין לא ידעו איזה "שכנים נכבדים" יש להם. ליזר עבד במפעל בעיר, בעוד שחברו הצעיר מצא לו תעסוקה בבית חרושת שהיה במרחק-מה מהעיר. על שניהם חלו הוראות והגבלות חמורות. היה עליהם להתייצב אישית במשטרה החשאית פעם בעשרה ימים; היה אסור עליהם לקיים קשר כלשהו עם יהודים מקומיים, או עם מגורשים אחרים; והיה עליהם להתחייב כי הם לא יטלו חלק בשום פעילות בלתי חוקית. ליזר וחברו קיימו את ההוראות בקפדנות ביודעם כי כל "עבירה" קלה פירושה מאסר ארוך משולב בעבודת פרך, גירוש למחנה ריכוז, או אפילו מוות. מסיבה זו הגיעה זהירותם המופלגת עד כדי כך, שהם אפילו לא ביקרו בביה"ס המקומי מדי יום אלא התפללו בבית. בשבת לא יכלו להתאפק מללכת לביה"ס, אולם הקפידו לשבת בנפרד מן המתפללים המקומיים. אפילו ברכת "שבת שלום" לא החליפו עם חבריהם לתפילה ביודעם כי למשטרה החשאית סוכנים ומרגלים בכל מקום וחייבים לכן לנקוט במשנה זהירות. התקרב ובא חג הסוכות וליזר וידידו ביקשו מן הטטרי בעל הדירה, שיתן להם רשות לבנות סוכה קטנה בחצר הבית. הם הסבירו לו כי זוהי דרישת דתם וכי אחרת הם לא יוכלו לאכול מאומה במשך שבעה ימים. הטטרי שהיה מוסלמי אדוק הבין לרוחם ואישר להם את הבקשה. הוא העריך מאוד את שני הבחורים היהודיים, שתמיד שילמו את שכר הדירה במועד ובכלל היו דיירים שקטים ונחמדים. כך בנו ליזר וחברו סוכה קטנה, סוכה לשניים. בבוא החג הם קידשו בשקט על היין ואכלו את ארוחותיהם בסוכה הקטנה. הם לא יכלו להזמין איש לסוכה שלהם, וגם אותם איש לא הזמין.

כשהגיע ערב ש"ת הציע חברו של ליזר לקנות בקבוק וודקה. "הבה נשמח מעט" אמר, "הרי חג זה מכונה בשם 'חג שמחתנו', ותודה לא-ל יש לנו על מה לשמוח שהצלחנו לחגוג את החג כהלכתו". ליזר שהיה המבוגר מבין השניים ניסה להניא את חברו ולשווא. הוא א"ל כי במצבם יהיה זה מסוכן למדי. "ניקה כוסית ועוד כוסית, ולפני שנשים לב נהיה שתויים ונשכח היכן אנו נמצאים. זה יכול להיות מסוכן מדי עבורנו. אל תשכח כי שכננו, מנהל הכלא לא מחבב אותנו. והוא אמר לבעה"ב כי אנו לא רצויים וכי הוא ישתדל להיפטר מאיתנו". אך הידיד הצעיר התעקש. "אין כל חוק האוסר עלינו לשתות קצת. אני רוצה לשמוח, על אפס של שונאינו. אם לא תרצה להצטרף אליי, אעשה זאת לבדי!" ליזר השתכנע. מחסכונותיהם הדלים הם קנו בקבוק וודקה, והתיישבו בסוכה לאמירת "לחיים". עם כל כוסית עלה מצב רוחם והשתפר והם הודו לה' כי ברחמיו אף בגלותם יש להם סוכה והם יכולים לחוג את החג כיהודים. הם החלו לזמזם ניגון חסידי, תחילה חרישית ואח"כ בקול רם יותר ויותר, עד שלבסוף קפצו על רגליהם ויצאו בריקוד נלהב. הם היו שמחים כ"כ, עד שלא שמעו כלל את הצעדים הכבדים שהתקרבו אל סוכתם, "מה הולך פה"? שמעו לבסוף את קולו המחוספס של מפקד הכלא. פניו של האיש היו סמוקות מכעס, ובעה"ב שלהם, עמד מהצד כשהוא נפחד ומשועשע חליפות. אמרתי לך הם שמעו אותו ואומר למפקד "אין כאן איש זולת שני היהודים. הם חוגגים את חגם ולא עושים רע לאיש. אני יכול להבטיח לך כי זו הפעם הראשונה שאני רואם בגילופין". ליזר היה הראשון שהתאושש מתדהמתם. והכריח עצמו לחייך והזמין את האורחים הבלתי קרואים להרים כוסית יחד אתם. מפקד הכלא הפנה את גבו והלך בחרי-אף, כשהטטרי נשרך אחריו. למחרת פגש הטטרי את ליזר ואמר לו בדאגה כי מצבם אינו נראה לו שפיר. סגן מפקד המשטרה החשאית סיפר לו כי תלונות רבות הגיעו עליו מאנשים לא ידועים. כי דירתם של ליזר וחברו משמשת מפגש לקבוצות חתרניות נגד המשטר; ליזר עצמו מתכנן פעולות חבלה במפעל בא הוא עובד. כל אחת מהאשמות חמורות אלה יכלו לשלוח את הנאשם לשנים רבות בסיביר הרחוקה. "אני אמרתי לו"